

Pražský kurýr

STR. 6-8

DOMY PROKOUKLY**DÍKY GRANTU****UVNITŘ: ROZHOVOR S ELIŠKOU HAŠKOVOU COOLIDGE | SOUTĚŽE O CENY**

ČESKÁ SPOŘITELNA VÁS ZVE NA MUZIKÁL

sněhová královna

Zdeněk BARTÁK
Alena a Jan PIXOVI

Na motivy pohádky H. CH. Andersena, režie: Lumír OLŠOVSKÝ

v Divadle HYBERNIA

od 20. září 2014

v titulní roli: Dagmar Patrasová / Mahulena Bočanová

dále hrají: Sabina Laurinová, Linda Finková, Lumír Olšovský, Felix Slováček jr., Michaela Nosková, Martina Pártlová, Vlasta Žehrová, Ivana Korolová, Michaela Sejnová, Anna Julie Slováčková, Peter Strenáček, Daniel Barták, Jan Vlas, David Gránský, Jan Kopečný, Dita Hořínková, Eva Kleinová, Barbora Rajnišová, Michaela Zemánková, Eliška Ochmanová, Kateřina Herčíková, Kateřina Průšová, Nika Peerová, Jan Franc, Filip Antonio, Sebastian Pošmourný

Company: Natálie Hatalová, Barbora Šampalíková, Petra Vašková, Jana Tesařová, Karolína Fišerová, Filip Hofeš, Jakub Randák, Patrik Plešinger, Lukáš Kellner, Petr Ryšavý, Oldřich Smysl, Lukáš Adam, Jakub Kudrnáč, Linda Kloušková, Michaela Zemánková, Pavel Pavlovský, Dalibor Kubečka

Pod záštitou starosty MČ Praha 1 Oldřicha Lomeckého

www.snehovakralovna.cz

OBSAH

Fejeton

Básník František Gellner ve své slavné básni Všichni mi lhali píše: Všichni mi lhali... po léta za nos mě vodíce... muži mi lhali a ženy mi lhaly – ženy, ty lhaly mi nejvíce... Pokud budeme souhlasit s tím, že politické strany jsou již z gramatické podstaty jako ženy, mohli bychom po tomto příomě propadnout lehké panice. Cožpak nás politické strany vodí za nos?

Také s politickými stranami je to samozřejmě stejné jako s jinými ženami. Některé jsou seriózní, jiné frivolní, jedna se snaží být rozumnou hospodyňkou, druhou zase zajímá hlavně to, aby mohla své peníze rozfofrovat za večírky a módu... TOP 09 všemi svými kroky každodenně prokazuje, že je zmíněnou rozumnou hospodyňkou, a věřím, že tak to vidí i většina soudných voličů.

Cím více se blíží komunální volby, tím více se na politické scéně rojí nové strany. Jsou to vesměs slečny, jež nemohou nic moc podstatného nabídnout, a proto sázejí na lacinou parádu a hezká slovíčka. Okázale pohrdají všemi ostatními, a dokonce se rozumným hospodyňkám vysmívají.

A to už vůbec nehovořím o mladých pubertácích, jichž je v předvolebním čase rovněž plno. Z dětských střevíků to nevyrostlo a do dospělosti je ještě hodně daleko. A je vlastně jedno, jak se takové hnutí jmenuje.

[facebook.com/OldrichLomecky](https://www.facebook.com/OldrichLomecky) facebook

twitter.com/OldrichLomecky twitter

www.oldrichlomecky.cz www

Oldřich Lomecký

Časopis Pražský kurýr
Vydavatel: TOP 09, IČ: 71339728 | Sídlo a adresa redakce: Týršův dům, Ujezd 450/40, 118 00 Praha 1 – Malá Strana | Distribuce: Česká pošta | Registrace: MKČR E 19511 | Foto: redakční archiv

4–5 Aktuality

Parkování v Praze 1 je trvalým problémem; a co teprve, když se věci chopí poslanci...

6–8 Téma

Díky grantu se opravují domy, na nové fasády navíc přibudou nátěry proti graffiti.

10–13 Rozhovor

Eliška Hašková Coolidge ví o etiketě a etice vše. Přesvědčila o tom i prezidenty USA.

18–19 Sebeobrana

Bedřich Rýč tentokrát ukáže, jak se ubránit útoku v baru či hostinci.

29 Segwaye

Neblaze proslulá vozítka už nemohou zajíždět do Klementina!

33 Soutěž

Poznejte místo, které se nachází v Praze 1, a vyhrajte pěknou cenu!

My jsme zákonodárci a kdo je víc...

V posledních dnech a týdnech jsou v médiích stále na přetřesu jakési nové výhody pro naše zákonodárce spojené s nepostihováním některých dopravních přestupků ze strany policie, a to zejména těch, které se týkají parkování.

První „vlastovka“, která vyletěla z parlamentních kuloárů na veřejnost, přinesla informaci o tom, že Hospodářský výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR vážně projednával záměr prosadit do právě připravované novely zákona o pozemních komunikacích to, že vozidlo viditelně označené jako vozidlo osoby požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodních smluv nemůže být odtazeno ze zóny placeného stání, přestože nemá příslušné platné oprávnění. Důvodem mělo být to, že poslanec, který spěchá na důležité hlasování, může z těchto takzvaně objektivních důvodů parkovat i v rozporu se současně platným předpisem.

A šlo to ještě dál. Další „vlastovkou“ byl v médiích prezentovaný návrh pana poslance Stanislava Humla spočívající v tom, že by zóny placeného stání pro rezidenty a abonenty (tzv. modré zóny) měly být zrušeny zcela, protože jsou diskriminační vůči ostatním řidičům a doslova byl vysloven názor: „Ať si na území Prahy parkuje kdokoli kdekoli, přičemž ten co má nárok na rezidentní či abonentní kartu ať jí má za oknem a ten kdo ji nemá, ten ať za parkování platí.“

Poslední, zatím, zaznamenanou „vlastovkou“ je názor, že před odtahem vozidla, jehož řidič se dopustil dopravního přestupku při parkování (a v tomto případě je potřeba objektivně říct, že se to má týkat všech

řidičů) má být vozidlo nejprve opatřeno botičkou a teprve po uplynutí 24 hodin smí být odtazeno. Troufám si říct, že tato „vlastovka“ je už naprostým nesmyslem postrádajícím jakoukoliv logiku. Přece kdo spáchá přestupek, ať je potrestán a nikoliv, aby byl jaksi „předpotrestán“.

Ti, kteří takto mluví, často buď vůbec nevědí o čem mluví nebo, a to je horší, chtějí naprosto necitlivě zasahovat do záležitostí, které jsou dlouhodobě koncepčně a vyváženě řešeny. Právě v současné době hlavní město Praha chystá zcela novou koncepci systému parkování, která bude sofistikovanější a uživatelsky přívětivější i k těm, kteří v dané lokalitě nejsou rezidenty ani abonenty.

Dokonce jsme zaznamenali názor, že ve Spolkové Republice Německo by si nikdo nedovolil odtáhnout vozidlo kancléřky nebo poslance spolkového sněmu. Jde o velký omyl dámy a pánové. V demokratickém systému musí zásadně platit, že ten kdo porušuje předpisy, musí být postížen a je docela jedno jakou funkci ve státní správě či samosprávě zastává. Nejsou přece dvoje normy pro ty „výše“ a „níže“ postavené. A chtít toto rozdělení na občany „vyšší“ a „nižší“ kategorie dokonce uzákonit, tak to je už vrcholem arogance.

Jako člen TOP 09 a jako člen politické reprezentace, která v koalici spravuje s maximální odpovědností Městskou část Praha 1, jsem se ob-

Parkování v Praze 1 je věčné téma...

rátíl osobním dopisem na všechny členy poslaneckého klubu TOP 09 s naléhavou žádostí, aby takové návrhy nepodpořili a jako nedemokratické je zásadně odmítli. Reagoval jsem tak proto, že celá záležitost se bytostně dotýká především občanů naší městské části, kteří mají zajištěno rezidentní nebo abonentní parkování v okolí Poslanecké sněmovny PČR nebo Senátu PČR a nemohu dopustit, aby byli v postavení těch, kteří mají tu smůlu, že se svými vozidly parkují právě tam. V dopisech, které jsem dostal jako odpovědi od našich poslanců s mými názory i ar-

gumentací souhlasili. Přesto však „vlastovky“ dále žijí a pochybné návrhy jsou dále diskutovány a jejich realizace vážně zvažována.

Dovolím si v této záležitosti veřejný apel. Pánové a dámy poslanci, poslankyně, senátoři a senátorky přivšimněte si vaše mandáty a jistě nelehké práci zákonodárců si dovoluji vás vyzvat – proberte se.

Na závěr mého upřímného rozhořčení nad arogancí mocných mi dovoluji doplnit. Obě komory Parlamentu ČR mají 281 zákonodárců. Mimoto, že obě instituce mají uvnitř svých objektů rozsáhlá parkoviště,

je navíc na veřejných komunikacích Městské části Praha 1 respektive Malé Strany vyčleněno pro potřeby sněmovny 84 a pro potřeby senátu 43 parkovacích míst. Je to tedy 127 parkovacích míst právě pro jejich potřeby. Navíc je v blízkém okolí několik placených parkovišť s výběřicí službou nebo parkovacími automaty.

K tomu již snad není, kromě údivu, co dodat.

Ing. Jiří Veselý

radní Praha 1 pro dopravu za TOP 09

Granty na opravu domovního fondu rozděleny

Granty na opravu domovního fondu byly rozděleny, smlouvy už jsou podepsány, a těm, co uspěli, byly rozeslány peníze. Všechny práce jsou v plném proudu a první domy se už klubou jak motýli z kukel. Nejvíce vidět jsou uliční fasády domů, v grantovém programu jich je 37 za celkem 28 milionů. V souvislosti s fasádami máme dvě zprávy – tradičně jednu dobrou a jednu špatnou.

Ta špatná je v tom, že za lešení se musí platit 20,- Kč/m²/den nájemné TSK jako vlastníku pozemku (chodníku) a 10,- Kč/m²/den za zábor veřejného prostranství odboru dopravy MČ Praha 1, byť to není logické, když prostředky na opravy jsou poskytnuté radnicí. Důvodem je obecně závazná vyhláška hlavního města, (vycházející ze zákona o místních poplatcích), která osvobozuje od místního poplatku jen kulturní

a sportovní akce, na jejichž pořádání se město či městská část finančně podílí. Zákon o místních poplatcích až do roku 2009 obsahoval možnost poplatků za zábor prominout, ale příslušný § byl tehdy ze zákona vyškrtnut.

A teď ta dobrá zpráva – po složitých jednáních s památkáři se podařilo (i díky nově vyvinutým technologiím) dosáhnout jejich souhlasu s aplikací antigrffiti nátěrů na nově opravené fasády i u historických budov. Památkáři si jen vyhradili schválit (formou závazného stanoviska) konkrétní typ ochranného nátěru na konkrétně použitý typ fasády.

A ta nejlepší zpráva navrch. Vzhledem k tomu, že městská část do opravy fasád investovala tolik peněz, rozhodla se z obecních prostředků tyto fasády i chránit před poničením. Proto bude vypsáno výběrové řízení nejen na provedení ochranného nátěru, ale i následnou službu bezprostředního průběžného odstraňování graffiti po dobu 4 let.

MUDr. Jan Votoček

předseda finančního výboru Prahy 1 za TOP 09

Jednání při zkouškách odstraňování graffiti v terénu – starosta Prahy 1 Oldřich Lomecký, šéf odboru památkové péče magistrátu Jiří Skalicový a ředitel Národního památkového ústavu Ondřej Ševců.

Černá 2 před rekonstrukcí...

...během rekonstrukce...

...po rekonstrukci.

Dušní 4 před rekonstrukcí...

...po rekonstrukci.

Příčná 1-3 před rekonstrukcí...

...po rekonstrukci.

Zákazy pobytu: nulová tolerance opakovaných přestupků v centru metropole

Možnosti přestupkového zákona jsou v Praze 1 důsledně využívány.

Začátkem letošního roku jsem jednal s Policií České republiky a Správním odborem MČ Praha 1 o možnosti širšího využívání zákona 200/90 Sb. – Přestupkového zákona. Podle něj je možné udělit za opakovaný přestupek zákaz pobytu ve vymezené lokalitě. Zákon je nově využíván zvláště proti přestupkům proti veřejnému pořádku, jako je pouliční alkoholismus, hluk, znečišťování veřejného prostoru a narušování občanského soužití.

Dále byl zákaz pobytu udělen za držení drog a nabízení sexuálních služeb. Nejvíce přestupků bylo zjištěno na Václavském náměstí a v jeho okolí. Velký díl práce zde odvedlo MO – PČR Krakovská, do jehož působnosti tato lokalita spadá.

K 31. 7. 2014 bylo vydáno 112 zákazů pobytu, 70 je jich již pravomocných a odsouzených. V rámci nerespektování zákazu došlo v 5 případech ke změně podmíněného trestu na nepodmíněný.

Správní odbor MČ Praha 1 udělil též pokuty za podávání alkoholu nezletilým, pohybují se v rozsahu 60 až 80 000 Kč. Při opakování tohoto přestupku může být udělena pokuta až do výše 0,5 mil. Kč nebo zákaz činnosti.

Můžeme s potěšením konstatovat, že udělování zákazu pobytu se velmi pozitivně projevilo u přestupků, za které byli dříve přestupci trestáni bez vážnějšího dopadu při pokračování závadové činnosti.

Zdeněk Skála

zastupitel Prahy 1 za TOP 09,

předseda Bezpečnostní komise Prahy 1

Eliška Hašková Coolidge: Kdo má charakter, ten neseleže

Pracovala pro pět amerických prezidentů i pro ministerstvo zahraničí USA. O etiketě a etice, protokolu, ale také diplomacii ví tolik jako málokdo. A přestože se umí zcela nediplomaticky rozčítit jako každý druhý, do stolu nikdy v životě nebuchla. Dámy a pánové, paní Eliška Hašková Coolidge!

Dlouho jste pracovala pro americkou administrativu. Co by se podle vás čeští politici měli přiučit od amerických kolegů – a naopak?

To je těžká otázka, protože americká politika od dob Reagana a Bushe staršího selhává stejně jako česká.

Co přesně tím myslíte?

Do politiky se zapojuje mnoho lidí s pokřiveným charakterem, kteří se navíc ani neumějí chovat. Tito konkrétní, málo charakterní a nevychovaní lidé pak dělají důležitá rozhodnutí.

Vy jste se ale přece jenom pohybovala v elitních patrech politiky, pracovala pro nejmocnější muže světa. Nejste ve svých nárocích prostě jen příliš „přísná“?

Křivdil byste mi, kdybyste si myslel, že neumím rozlišovat jednotlivé úrovně chování. Jiná kritéria pochopitelně platí například pro instalatéra a jiná pro ministra. Oba by však měli vystupovat adekvátně zdvořile a mít dobrý charakter. Ten, kdo má charakter, neseleže při životních výzvách.

I když jste řekla, že selhává jak americká, tak česká politika, přesto bych si vám dovolil oponovat a tvrdím, že máloco je pro veřejnost symbolem korupce jako tuzemský politik. A zatímco v USA padají za korupci drakonické tresty, tady nikoli. Vnímáte tyto nuance?

O politiku se zajímám poměrně vášnivě, vždyť jsem se jí celý svůj život profesně zabývala a stále zabývám, takže samozřejmě nemohu nevidět a neslyšet, co se v Česku píše a mluví o politicích, kmotrech a podobně. Naděje na změnu k lepšímu ale existuje: čím více se budou do politiky zapojovat mladí, vzdělaní, zodpovědní a dobře vychovaní lidé, kteří umějí ambice vyvážit pokorou a jednat otevřeně s odvahou a respektem k rozličným názorům, tím méně místa zbude pro různé dobrodruhy.

Kde udělala tuzemská politika na své pětadvacetileté cestě za vyspělou demokracií zásadní chyby?

Za klíčovou chybu považuji, že zde nebyl zaveden většinový volební systém. Demokracie v Česku byla čtyřicet let pošlapávána a dů-

věra v ni zde vymřela, vlastně neexistovala. Většinový volební systém s jasným vítězem voleb by zcela jistě znamenal transparentnější politickou soutěž, jasného vítěze a tím pádem i „čistší“ demokracii a důvěru, bez které nelze stavět.

Jak se vám bydlí v Praze 1? A máte třeba nějaké oblíbené místo pro procházky?

Bydlí se mi tady moc hezky. Praha ohromně prokoukla a historické centrum je až na několik výjimek opravdu nádherně zušlechtěno. Na procházky bohužel nemám kvůli pracovnímu vytížení mnoho času. Pokud se zrovna nevěnuji kurzům etikety, sedím u počítače a píši nebo se učím něco nového.

Sledujete práci radnice Prahy 1?

Se starostou Oldřichem Lomeckým jsem se několikrát potkala na společenských akcích. Myslím si, že to není povrchní člověk. Vždy se choval jako gentleman, kromě toho na mě při rozhovorech vždy dělal dojem, že zodpovědně naplňuje význam slova „starosta“, tedy že se stará o osud naší městské části.

Jak byste nicméně zhodnotila problematiku každodenního života v centru Prahy? Vadí vám něco opravdu velmi výrazně?

Ano, na chodnících se nemohu smířit s existencí takových těch vozítek –

Myslíte segwaye?

Ano, tak nějak se to jmenuje. Tohle by se mělo omezit. Něco takového na chodník přece vůbec nepatří!

To zní, jako kdybyste s nimi sama měla nějaké nepříjemné zkušenosti...

Rekla jsem to obecně. Když se ale ptáte – ano, i já už jsem v této souvislosti zažila nepříjemnost. Koukala jsem se onehdy do jednoho výkladu a toto vozítko ke mně neslyšně zezadu přijelo a málem mě porazilo. Mladík, který na tom jel, si navíc neodpustil zvolání ke svým přátelům na dalších vozítkách: „Málem jsem přejel babku!“

Snad vás potěší informace, že radnice Prahy I dělá, co může, aby segwaye z chodníků dostala. Její snahy ale vytrvale narážejí na ignoraci vyšších úřadů.

To tedy opravdu nechápu... (vrtí hlavou) Jinak mi ale toho v Praze 1 příliš nevadí, snad kdyby bylo více obchodů s potravinami a podobným sortimentem. Obchodů s módou už přece máme dost. Chápu majitele domů, že shánějí do nebytových prostor nájemce, kteří přinesou peníze na opravy a podobně, ale pro lidi, kteří zde žijí a pracují je důležité mít při ruce dobré obchody s potravinami, příjemné restaurace, kavárny a trafiky s tiskem. V tom vidím úkol radnice: aby vznik takových obchodů co nejvíce podporovala alespoň v obecních prostorech.

O vás je známo, že jste vrcholně zdvořilá, příjemná dáma. Vybuchnete někdy? Praštila jste někdy třeba do stolu?

Do stolu jsem nikdy nebouchla,

ELIŠKA HAŠKOVÁ COOLIDGE

(nar. 26. března 1941) v roce 1949 emigrovala s maminkou a tříletým bratrem do Německa a posléze do Francie. Otec byl po převzetí moci komunisty nucen zůstat v Americe a v roce 1950 po rozvodu svých rodičů za ním Eliška odjela sama.

Vystudovala s vyznamenáním Georgetown University School of Foreign Service (1963).

Kariéru začala v Bílém domě, kde pracovala jako zvláštní asistentka pěti amerických prezidentů. Založila a řídila Kancelář prezidentských zpráv, jejímž úkolem je zajišťovat styk s veřejností.

Po osmnácti letech přešla na ministerstvo zahraničních věcí USA, kde pracovala mimo jiné jako náměstkyně šéfa protokolu Spojených států a jako alternující zástupce velvyslance v Organizaci amerických států.

Od roku 1991 do Čech často cestovala a v roce 1998 se do rodné země vrátila trvale.

Kromě kurzů etikety a etiky se věnuje dalším aktivitám: je členkou správní rady AIPES, která se specializuje na kurzy vzdělávání pro mladé lidi z Východní Evropy. Významně se také podílí na projektu (ve spolupráci s Americkou obchodní komorou, Ministerstvem mládeže a tělovýchovy a Etickou výchovou, o.p.s.), jehož cílem je zavést na základních školách etickou výchovu.

www.ehc.cz

ale jako každý člověk se občas rozzlobím. Načež je mi líto, že jsem se rozzlobila. Ovšem čím jsem starší, tím méně tlumím emoce, ale zároveň se snažím neurazit cizí ostatních. Vše se může říci pozitivně, tak aby to nebolelo. (usmívá se)

Rovněž o vás víme, že již řadu let vedete kurzy etikety, a to dokonce pro děti. Co se v nich učí?

Kurz je určen pro děti od šesti do dvanácti let. Učím je v něm nejen správně stolovat a konverzovat, ale také s nimi mluvím o poctivosti, spravedlnosti, moudrosti a o duševní a fyzické síle.

V kurzech pro teenagery se navíc učíme také správně napsat životopis, jak zvládnout pohovory, oblékání a podobně. V kurzech pro dospělé jde již o komplexní návyky a vědomosti.

Vy jste školila i české ministry. Jak si vedli?

Nezlobte se, k tomu se nebudu jakkoli vyjadřovat. Bylo by to neprofesionální.

Čím to je, že se lidé, kteří se „motají“ kolem prezidentů, posléze věnují otázkám etikety? Kromě vás třeba takový Ladislav Špaček...

Samozřejmě, že jde pouze o shodu okolností. Nicméně nepochybujeme o tom, že v Česku je velký prostor pro výchovu etikety i etiky. Ještě jen málokdo v této zemi si uvědomuje, že můžete mít prvotřídní vzdělání – pokud vám však chybí na určité úrovni vybrané chování a přirozená slušnost, nedostanete se blíž k mnoha lidem, kteří by vám život a práci dovedli zpříjemnit. Je velmi smutné, že spousta lidí touží po profesním a společenském uznání, dělá pro to všechno možné, a nakonec přijde o opravdu zajímavé profesní

Pani Eliška oceňuje, jak Praha I prokoukla.

a osobní vazby a příležitosti kvůli chybějícímu bontonu.

Jak často létáte do Spojených států?

Velmi často. Má dcera, která žije v Houstonu, se nedávno vdala, aktuální otázka tedy je, jak to bude s vnoučaty. Podle toho pak zvolím

další životní model. Mám sice ve Washingtonu malý byt, ale Houston je odtamtud velmi daleko. Takže uvidím.

Pachatelé se vrací na místo činu

Denním chlebem je pro zastupitele Prahy I náprava různých hříchů předchozích politických a úřednických kádrů.

Nejčastěji se jedná o odepisování nevyzpytatelných pohledávek, které vznikly nedůsledností v oblasti finanční správy a hospodaření MČ Praha 1 při zavádění nového účetního systému mezi lety 2006–2009, tedy v období starostování Petra Hejmy. V tomto smyslu se i usnesli zastupitelé napříč politickým spektrem právě na červnovém jednání, kdy došlo k zatím poslednímu odepisání pohledávek v hodnotě cca 17 mil. korun. Nápravná opatření, která stála, stojí a budou ještě stát nemálo finančních prostředků a pracovního úsilí desítek lidí, byla započata ihned po odvolání Petra Hejmy z funkce starosty ještě v minulém volebním období a v podstatě probíhají dodnes. Že se tehdy jednalo o osobní selhání Hejmy dokládá i skutečnost, že z funkce starosty byl odvolán svou vlastní politickou stranou. Městská část v důsledku špatného vedení radnice přišla o desítky miliónů korun, ne-li o stovku miliónů.

Dalším nehezkým bodem, který nadělila dřívější politická reprezentace té současné, bylo odpuštění

úroku z prodlení pana arch. Koláře, který se v roce 2004 domluvil s městskou částí a s jistou společností Trombell na společném postupu při převodu nájemní smlouvy k nebytové jednotce, kterou do té doby pan Kolář užíval. Společnost Trombell měla za postoupení nájemní smlouvy zaplatit částku odpovídající dluhu na nájemném vč. sankčních poplatků, tj. 2,1 mil. korun. Nepřekročitelnou podmínkou vyplacení těchto peněz ovšem bylo, že k převodu nájemní smlouvy dojde do 15. 1. 2005. Podepsat tento převod do zmíněného data měl tehdejší místostarosta Petr Burgr. Úkol přidělený Radou MČ Praha 1 dne 1. listopadu 2004 s termínem 15. prosince 2004 ovšem ani po dvou a půl měsících (!) nesplnil a smlouvu podepsal pouhé dva dny po termínu. Důsledkem čehož společnost odmítla zaplatit 2,1 mil. korun panu architektu Kolářovi, který následně nemohl umořit svůj dluh vůči Praze 1. Namísto toho dnes již osmašedesátiletý nemocný pán přišel o provozovnu a musel postupně v exekuci zaplatit 2,1 mil. korun za pomoci své rodiny, přičemž nadále narůstaly úroky z prodlení. Jak křesťanské od tehdejšího lidoveckého místostarosty. Přitom jako viník nastalé situace mohl z pozice radního společnost přinutit, aby finanční prostředky panu architektu přeci jen zaplatila, neboť mohl kdykoliv navrhnout Radě MČ Praha 1 vypovězení nájemní smlouvy společnosti Trombell. Nejednalo se přeci o obyčejný spor nějakých dvou subjektů, protože tuto situaci způ-

Za krásnými kulisami Prahy 1 se v minulosti děly nehezké věci.

sobila Praha 1 rukou Petra Burgra, nicméně svou další nečinností tehdejší místostarosta pomohl právě společnosti Trombell. Zastupitelé se

pana architekta proto dotazovali, zda mu bylo někdy odůvodněno, proč k podpisu smlouvy ve lhůtě dvou a půl měsíců Petr Burgr nepřistou-

pil. Pan architekt šokoval: „Bylo mi to odůvodněno – nerad bych to tady říkal“. Po dalším naléhání sdělil: „...bylo mi řečeno, že byly Vánoce...“. Vánoce

v roce 2004 byly zřejmě opravdu vydařené. Tedy jak pro koho...

A takovíto lidé by se opět rádi starali o záležitosti svých voličů. **RED**

Jdeme s dobou

ZŠ Brána jazyků s rozšířenou výukou matematiky si opět polepší.

V září se žáci začnou učit v nově zařízené počítačové učebně, která bude vybavena moderní technologií. Ale začneme od začátku. Brána jazyků s rozšířenou výukou matematiky jsou od loňského září dvě sloučené školy, jak jistě již všichni ví. Bývalá ZŠ Uhelný trh s rozšířenou výukou matematiky a Brána jazyků. Škola se sídlem a krásnou budovou, kterou z větší části využívají žáci 2. stupně a jen pár tříd prvního stupně je opravdu velmi dobře vybavená. Ještě ale pořád něco chybělo. Ve škole byla jedna původní počítačová učebna a minulý školní rok byla používána i další učebna, která sem byla nainstalována po vyklizení budovy v Mikulandské (bývalý 2. stupeň Brána jazyků). Z různých důvodů, ale hlavně těch organizačních nebylo hned po sloučení dvou škol možné zařídit a vybavit novou mnohem modernější učebnu, která byla i velkým snem pana ředitele Mgr. Petra Tlustého. Práce by totiž zasáhly značně do průběhu školního roku, a tak se rozhodlo posečkat. Po řádném výběrovém řízení na dodávku veškerého nutného vybavení byla učebna nainstalována. Jeden z požadavků byl ten, aby dotčená učebna mohla sloužit i pro další běžnou výuku a to bez počítačů. Proto tato moderní učebna má kompaktní stoly s výsuvnou obrazovkou. Všechny stoly jsou ovládány z učitelské katedry. Je to zatím první učebna tohoto typu ze

všech našich základních škol zřizovaných Městskou částí Praha 1. Veškeré nové vybavení této učebny stálo necelých 1 300 000 korun. Jistě ale mé velké přání je, aby nebyla poslední, ale jen první ze všech! Někdo má za cíl darovat všem našim žákům moderní technologii, jako např. tablety a jít s dobou, ale já jsem pevně přesvědčena, že i skromnější, ale vysoce kvalitní řešení je dostačující. Často se přeci říká, že ne vždy záleží na množství, ale také na kvalitě. Touto cestou bych ale také chtěla poděkovat panu řediteli, se kterým se opravdu skvěle spolupracuje a pro školu se snaží dělat opravdu jen to nejlepší. Jeho tým spolupracovníků

je velmi kvalitní. Nedá se opomenout ani paní Mgr. Dagmar Sejkorová, která jako bývalá ředitelka Uhelného trhu a nyní zástupkyně pana ředitele je jedna z velmi důležitých osobností této školy.

Na závěr mohu jen konstatovat, že jsme společně s vedením školy dosáhli opět kvalitního zlepšení vybavení a doufám, že i žáci Brány jazyků s rozšířenou výukou matematiky ocení naši snahu jít s dobou.

Karolina Polverini

radní pro školství a mládež za TOP 09

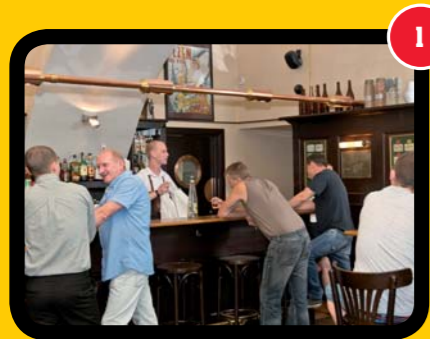
Velká soutěž o let balonem

SOUTĚŽNÍ OTÁZKY:

1. Co je Montgolfiera?
2. Ve kterém století zaznamenala historie let prvního balonu?
3. Ve které zemi odstartoval první balon?
4. Jak se jmenovala dvojice prvních českých vzduchoplavců?
5. Byly balony použity pro vojenské účely?
6. Jak se jmenuje pilot, který sólo obletěl svět?

Správné odpovědi pište na: kuryr@pha.top09.cz, a to nejpozději do 8. září 2014.

Přílišná důvěra v korektnost a slušnost druhého, zvláště pak neznámého, je velmi nebezpečná. Je nesprávné se domnívat, že jsem-li já slušný a ohleduplný, protistrana je na tom stejně. Mnozí vrazi či brutální devianti vzbuzovali na první pohled velice slušný dojem. Ve „zvíře“ se však může proměnit i jinak slušný člověk, pokud vypije příliš mnoho alkoholu. Pak s ním musíme jednat nekompromisně.

1 Na první pohled poklidná atmosféra v restauraci...

2 ...jeden z hostů už má dost a jeho kamarád ho přemlouvá, aby odešel...

3 ..to se opilci nezdá a dost hrubě odstrčí kamaráda na stůl...

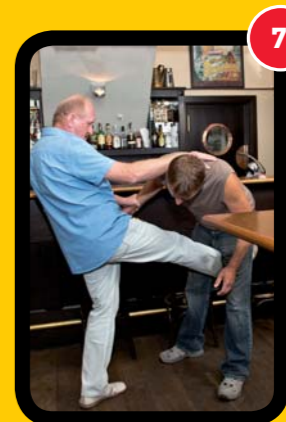
4 ...což popudí jednoho z hostů a snaží se věc urovnat, opilec to ale řeší po svém a bere do ruky láhev...

5 ...host blokuje úder lahví a zároveň je jeho obávaná pravačka namířena na bradu...

6 ...dokončení úderu, který opilcem otřese...

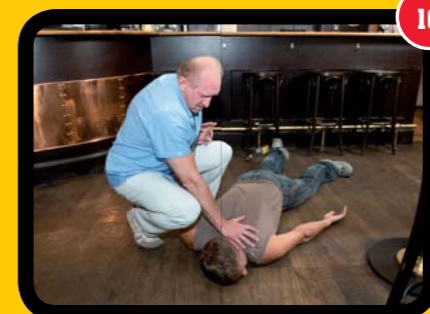
7 ...úchop za ruku se stažením a tvrdý kop do rozkroku...

8 ...přehmat pod rukou opilce a konečný úder do zátylku, aby se mu srovnaly myšlenky...

9 ...dokončení úderu a stržení na zem...

10 ...ano, dýchá, je v pořádku...

11 ...vy, zavolejte policii!

Bezdomovci – věčný kolorit Prahy 1

Každý je známe, málokdo je máme rádi, těžko jim lze pomoci. Vidíme je denně, v zimě je cítíme v tramvaji, v létě močí na Jungmannově náměstí do záhonů. Obcházíme je obloukem. Nelze je zakázat, nelze je vyhnat. Prostě jsou. Byli a jsou nazýváni různě – žebráci, tuláci, zahaleči, chodci, štercíři, homeless, bezdomovci.

Bezdomovectví, stejně jako třeba prostituce, provází lidstvo odnepaměti. Umění, odborná i krásná literatura, mytologie a lidová slovesnost dokládají, že lidi bez domova a majetku, vydědenci a tuláci, tvořili vždy součást společenských, kulturních a ekonomických dějin civilizace. Každé společenství se vypořádávalo s lidmi na okraji společnosti po svém. Způsoby „řešení“ bezdomovectví byly v zásadě vždy stejné – od ignorace v raném středověku, přes etapy, kdy bezdomovectví četností a intenzitou zasahovalo hlouběji do běhu zejména městských komunit a veřejná správa byla nucena jev řešit - od represivních metod po sociálně podpůrné systémy.

I ve středověku a počátku novověku existovaly systémy pomoci lidem, kterým chyběl pravidelný příbytek. Malý počet z nich, hlavně nemocní, a z nich ti, kteří měli nějaký vztah k městu, se dostávali do špitálů a lazaretů. Ostatní museli maximálně do ohříváren. Ty se však objevovaly jen ve velkých městech. Některým se podařilo sehnat střechu nad hlavou nejčastěji „pro milosrdenství boží“.

Vždy existovaly skupiny městských obyvatel bez jakéhokoliv stálého bydliště, kteří polehávali po městě a v noci přespávali nejrůznějšími způsoby. Do poloviny 16. století byla péče pod vlivem církve a hlavně byla závislá na soukromé iniciativě měšťanů. Městské správy začaly dbát o tyto lidi více od poloviny 16. století, ať již z důvodů humanitárních nebo zdravotních.

Objevuje se řada dekretů, které byly především policejního rázu, dávaly žebrání určitý řád a hlavně se snažily počty žebráků regulovat. Nic naplat, nikdy se to pořádně nepodařilo.

Postupně se dohled dostává přímo do povinností konšelů, kteří měli třeba právo tyto osoby vykázat a v některých případech i trestat na hrdle. Královské dekry nařizovaly tzv. vizitace žebráků, tedy jejich sčítání, zkoumání proč žebrají, zjišťování jejich sociálních a rodinných poměrů atd.

Restrikce zesiluje v období průmyslové revoluce. Např. rakouský protitulácký zákon, kdy nejčastějšími přestupky spojovanými s bezdomovectvím byly potulka, žebrota, prostituce, nedovolený návrat do obce. Tulákem byl ten, „kdo bez zaměstnání a práce se potuluje, nemoha prokázati, že má prostředky k své výživě nebo že jich poctivě nabýti hledí“. Pro potulku na přelomu 19. a 20. století bylo odsouzeno podle tohoto zákona již 90 % odsouzených. Pro žebrotu byli podle protituláckého zákona trestáni ti, „kdo na veřejných místech nebo dům od domu žebrají nebo ze zahálčivosti se dovolávají veřejné dobročinnosti“.

Ani tehdy nebyla represe jediná. Zejména od poloviny 19. století se u nás rozvíjí řada nejen církevních charitativních projektů. Také z hlediska právního přistupoval k řešení např. institut domovského práva a s ním spojená povinnost domovské obce postarat se o své občany. V Praze tak byla dlouho pro tisíce

Kam s nimi?

potřebných jedinou velkou útulnou ta v Novomlýnské ulici.

Panuje mýtus, že „za socialismu žádní homelessáci a žebráci nebyli“. Byli. Ale byli umísťováni v sociálních ústavech nebo ústavech pro duševně choré.

Dnes Praha 1 volí směs represivních a podpůrných metod. Drobnou kriminalitu, znečišťování okolí

a žebrotu stíhají městští strážníci, někdy více, jindy méně úspěšně, ale snaží se. Dohody má Praha 1 se střediskem Naděje, kdy třeba v rámci projektu Nabídka práce pro osoby bez přístřeší mohli bezdomovci za mzdu uklízet lokality kolem Masarykova nádraží, ve Vrchlického sadech nebo v Dlážděné ulici. Jak při zahájení projektu

v roce 2012 řekl starosta Lomecký: „Není účelem rozdávat peníze, účelem je motivovat tyto lidi, aby si svoje prostředky na živobytí zasloužili prací.“

Mgr. Jozef Helmeczy

člen zastupitelstva a člen Sociální komise Rady MČ Praha 1

Tenisová školka

Dalším ze základních tenisových úderů je volej. Více opět prozradí Jan Krejčí, bývalý hráč světové TOP 500 a současný člen TOP 09.

Forhendový volej je důležitý pro hráče kteří mají celodvorcové pojetí hry a často nabíhají na síť. Důležité je držení. Proti úderům ze základní čáry, kde se držení mění z bekhen-du na forhend, u volejů je doporučeno držet raketu středovým držením

(tzv. kontinentálním) jak pro forhend, tak i bekhend volej. Výhoda tohoto držení je zejména při rychlé volejové výměně při čtyřhře. Pokud je více času, tak si hráč může dovolit lehce forhendové nebo bekhendové držení, ale držení by se nemělo blížit

klasickému držení od základní čáry. Hráč by měl s přípravou začít u nohou a postupně otáčet trup do bočního postavení. Následně hráč vykračuje levou nohou proti míči. Zápěstí je u voleje pevné. Míč by měl být hraný co nejvíce před tělem.

Nápřah by měl být minimální – čím větší, tím menší kontrola.

Pro trénování volejů doporučuji obyčejnou zeď. Zde si nemůžete dovolit dělat velký nápřah, jelikož byste nestihli další volej. Zároveň si zpevňujete zápěstí. Ze začátku stůj-

te asi 2 metry od zdi a postupně se přibližujte. Čím budete blíže, tím bude obtížnější.

Doporučuji pro příklad vzorových forhendových volejů zhlédnout videa Rogera Federera a Pete Samprase na YouTube.

Tenisová školka zdarma!

30. 8. 2014 od 9.00 do 14.00

věk od 6 do 16 let.

Školička bude zaměřena na trénink a zdokonalování tenisové techniky, u pokročilejších hráčů základů taktiky a pravidel hry a v neposlední řadě rozvoj pohybových dovedností.

Rezervace na:

jan.krejci@praha1.cz
(možnost domluvy dopravy na místo)

Pro dospělé:

SPEEDMINTON v blízkosti areálu je cyklostezka a in-line bruslařská dráha.

Adresa: Povltavská, 170 00 Praha 7

POZOR! Tenisové kurty se nacházejí pod úrovní komunikace, přímo u břehu Vltavy.

KUDY NA KURTY:

AUTEM
gps:50°6'51.435"N,
14°26'37.204"E

MHD
Metrem linkou C do stanice
Nádraží Holešovice – zde
přestupte na autobus č. 112
(směr Troja-ZOO).

AUTOBUSEM č. 112 (zastávka
Pelc-Tyrolka). Přejděte hlavní
ulici směrem k řece Vltavě,
u které se nachází tenisový
areál.

TRAMVAJÍ č. 14, 17 (zastávka
Trojská). Zde přestupte na
autobus č. 112 směr Nádraží
Holešovice, vystupte na
zastávce Pelc-Tyrolka, která
se nachází hned vedle teniso-
vého areálu.

Vážně nevážně

Hity letošního léta: Kateřina Klasnová zažívá Restart 2014 se Stranou zelených a „kmoři“ zakládají jeden politický subjekt za druhým, aby úplně nezmizeli v propadlišti dějin...

Strana zelených

Pro Jedničku

Strana zelených s nezávislými kandidáty a členy občanského spolku Pro Jedničku se dohodli na společné kandidátce do komunálních voleb v Praze 1. O hlasy voličů se bude volební uskupení ucházet pod názvem ZELENÁ PRO JEDNIČKU. Lídrem je Filip Pospíšil, dvojkou Kateřina Klasnová. Oba spolupracují už roky coby opoziční zastupitelé Prahy 1.

Pražský kurýr

Je překvapující, že zelení tak ochotně skočili na špek někdejší „holce z plakátu VV“. Filip Pospíšil je opoziční zastupitel, jehož názory se často rozcházejí s realitou každodenního života, avšak nelze mu upřít jedno – má kontinuální pohled na věci a snaží se být autentickým zastupitelem. Proti tomu Kateřina Klasnová byla několik let místopředsedkyní Poslanecké sněmovny, spolu se svým manželem Vítem Bárto (bývalým ministrem dopravy) měla v minulosti mnoho možností, jak Praze 1 opravdu pomoci (například zákazem vozítek segway na chodnících). Její zájem o Prahu 1 byl však tehdy minimální. Po konci svého působení ve vrcholné politice vsadila na mediální charitu: objížděla sociálně slabé spoluobčany, nemocné, seniory, vždy předala nějaký dar a pak o tom napsala do novin, jaké to má zlaté srdce. Poté dala dohromady spolek Pro Jedničku, který se pragmaticky rozhodla spojit do voleb se Stranou zelených... Je to pro zelené vskutku obchod století: jediným podpisem (na smlouvě o spojené kandidátce do komunálních voleb) poslali do stoupy všechny své proklamace o čisté politice. Kateřina si musí ještě dnes mnou ruce, jaký se jí podařil majstrštyk. Otázkou je, co na to tohle spojení řeknou voliči Strany zelených...

Trojkoalice představila definitivní složení kandidátky pro komunální volby... Petr Štěpánek, kandidát Trojkoalice na primátora Hl. města Prahy, komentoval složení kandidátní listiny takto: „Jde nepochybně o nejkompentnější sestavu kandidátů v Praze. Máme v seznamu kandidátů nejvíc starostů, místostarostů a komunálních zastupitelů ze všech stran.“ Jak uvádí kandidátní listina tohoto spolku, jedním z oně spousty odložených komunálních politiků je i:

PETR HEJMA, EKONOM

Pražský kurýr

Jedno ze tří zvýrazněných slov není pravdivé. Které? (Nápověda: Zastupitelé prvního pražského obvodu odvolali starostu Petra Hejmu... Důvodem je starostovo špatné hospodaření... Hejmu sesadili z funkce i jeho spolustraníci z ODS, opozici by jen její vlastní hlasy nestačily... Volba skončila poměrem 25 pro odvolání, 7 proti..., idnes.cz, 19. 11. 2009)

LIDOVÉ NOVINY

V Praze vzniká hnutí Restart 2014, které se chce profilovat jako středo-pravicový subjekt... cílem pražského polosvěta je maximálně rozmělnit výsledek voleb tím, že bude kandidovat co nejvíce subjektů. Sedé eminence pražské politiky si pravděpodobně uvědomily, že ovládat celou stranu je dnes již nemožné. Raději se zaměřují na znepřehlednění terénu a v něm si vytipují vhodné kandidáty pro „spolupráci“...

Pražský kurýr

Od „kmořů“ a nejrůznějších politických šíbrů je to velmi chytré. My však věříme, že voliči jsou chytřejší!

Postavení pražské městské části

S blížícími se volbami a startující předvolební kampaní se začíná objevovat celá plejáda nápadů, co všechno bychom měli dělat lépe a jak by si ostatní politické subjekty představovaly řešení některých problematických jevů, které se na území MČ Praha 1 vyskytují. Namátkou jmenujme provoz vozítek segway na chodnících, rušení nočního klidu nebo činnost stavebního odboru.

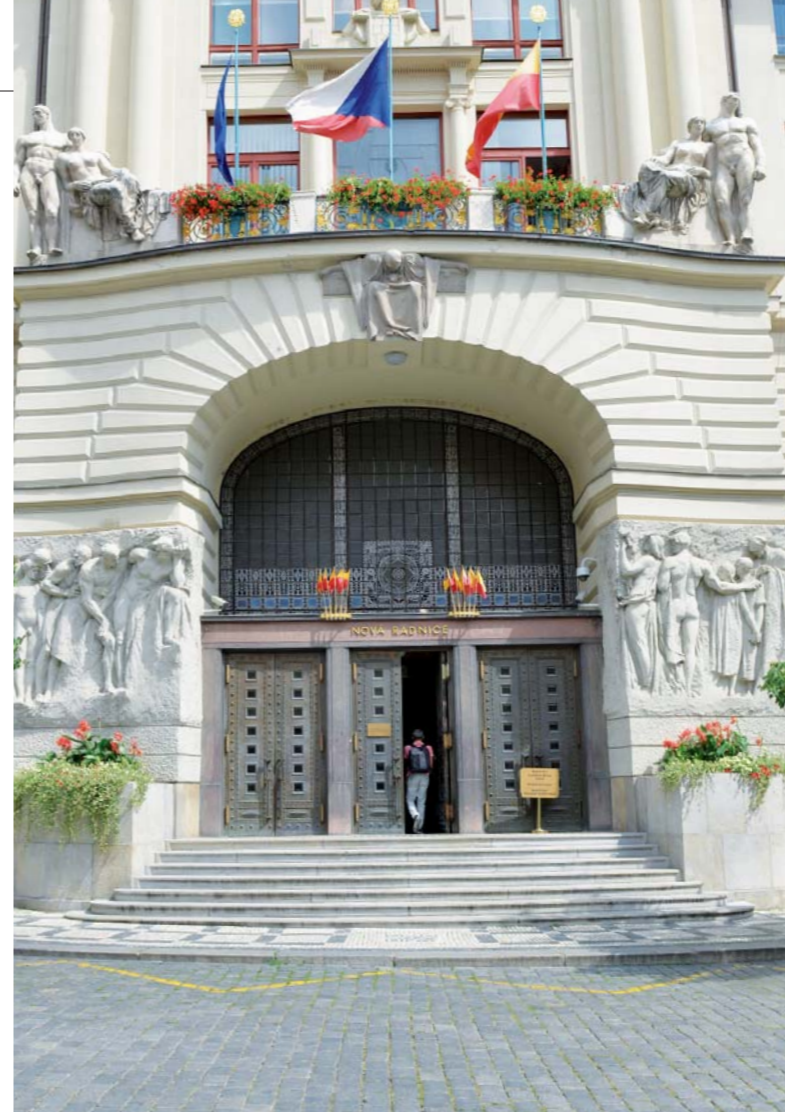
Postavení městských částí je upravena v zákoně č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze. Tento zákon byl přijat společně se zákonem upravujícím postavení obcí. Už v jeho prvním paragrafu je hlavní město Praha definováno jako hlavní město ČR, kraj a obec. Vzhledem k celému právnímu řádu ČR od nejvyšších ústavních předpisů, přes zákony až po podzákoné právní normy (nařízení vlády a vyhlášky ministerstev a jiných ústředních správních úřadů) je naprostá většina účinných právních nástrojů, které jsou sto přímo ovlivňovat život a dění na území městské části mimo kompetenci městských částí. Městská část může mít klidně více obyvatel než například statutární město, přesto má menší kompetence a tudíž menší možnost ovlivňovat dění na svém území. Nemá možnost vydávat předpisy obce a není ani beneficentem (práv, pravomocí či finančních prostředků), pokud je jím v zákoně obec.

Příklad první – segway. Zastupitelstvo, rada i ostatní orgány MČ Praha 1 se snaží řešit tento problém dlouhodobě, ovšem naráží na legislativní bariéru. Toto vozítko využívané zejména turisty a to zejména na historickém území Prahy 1 zatím není v zákoně definováno. Jeho zařazení (ať už do kategorie „chodec“ či jinak) připravuje ministerstvo dopravy a schvalovat ho bude Parlament ČR. Možnost ovlivnit konečnou podobu zákona mají poslanci, senátoři nebo prostřednictvím zákonodárné iniciativy kraje (Praha). Veškeré možnosti MČ Praha 1 jsou tudíž ve formě známé cimrmanovské „ostré prosby“. V této souvislosti je pikantní, že největší bojovníci proti segwayům se nyní prezentuje Kateřina Klasnová, která byla poslední 3 roky poslankyní a jejíž manžel byl téměř rok ministr dopravy. Ovšem nebylo to před volbami...

Příklad druhý – dodržování veřejného pořádku a nočního klidu. Centrum Prahy je oblíbenou destinací pro večerní posezení a zábavu nejen turistů, ale i občanů Prahy. Logicky je zde větší koncentrace podniků s nočním provozem a obecně lidí v nočních hodinách. Hlavním předpisem regulujícím noční klid je zákon o ochraně veřejného zdraví. Na jeho dodržování dohlíží bezpečnostní složky (Policie ČR a Městská policie Praha) a správní orgány (Hygienická stanice). Přestože MČ Praha 1

poskytuje těmto subjektům maximální spolupráci, nejsou zřizovány městskou částí a neřídí se pokyny Prahy 1. Není v našich možnostech přímo ovlivňovat počet strážníků a policistů a nemohli jsme ani ovlivnit změnu zákona, která odebrala strážníkům kompetenci měřit hluk certifikovanými hlukoměry. Věřte, že samospráva pod vedením TOP 09 dělá vše proto, aby byl noční život v centru civilizovanější, ale nástroje městské části jsou zejména nepřímé. Realizujeme a financujeme moderní dohledový kamerový systém, který by měl oběma policiím usnadnit lokalizaci rušivých projevů jejich eliminaci. Restaurace, bary nebo v hudební kluby pronajaté MČ Praha 1 mají smluvně upravené podmínky provozu. Dalším příkladem může být realizace odhlučnění klubu RockCafé.

Příklad třetí – stavební odbor. Pražská památková rezervace zapsaná na seznam světového dědictví UNESCO. Je tedy jasné, že veškeré stavební zásahy na celém území MČ Praha 1 vzbuzovaly, vzbuzují a vždy budou budit emoce, ať už se jedná o novostavby, demolice, chátrající domy nebo přestavby. Je naším cílem, aby si Praha 1 zachovávala své jedinečné hodnoty (historické, estetické apod.) a zároveň, aby to bylo místo pro kvalitní život. Tady je potřeba si přesně ujasnit postavení a úlohy jednotlivých subjektů, které tyto procesy

Nadřízenými orgány stavebního odboru radnice Prahy 1 jsou stavební odbor pražského magistrátu a potažmo Ministerstvo pro místní rozvoj.

ovlivňují. Stavební odbor je sice součástí úřadu MČ Praha 1, ovšem jedná se o výkon státní správy. Jeho činnost se řídí právními předpisy a nadřízeným orgánem není rada MČ ani starosta, nýbrž stavební odbor Magistrátu hl. m. Prahy a potažmo Ministerstvo pro místní rozvoj. Samospráva nemůže stavební úřad úkolovat, ani mu nemůže nic nařizovat (opravu budov v dezolát-

ním stavu) nebo zakazovat (demolici). Možností pro městskou část je účast v procesu přijímání územního plánu, procesu územního řízení, popřípadě ve spravování či rekonstrukci svěřených objektů. Jedinou nepřímou možností samosprávy je kompetence starosty jmenovat tajemníka úřadu a odvolávat ho, pokud mu to ředitel magistrátu dovolí. Legislativní možnosti městské

části, jak přímo ovlivňovat výše zmíněné jevy nejsou, nijak velké, radnice Prahy 1 v čele se starostou z TOP 09 užívá všechny dostupné prostředky, aby se věci pohybovaly z místa.

Mgr. Filip Kračman

zastupitel Prahy 1 za TOP 09,

předseda komise Územního rozvoje Prahy 1

Ten náš jazyk, safraporté... Ještěže je tady Korte!

Dnes jsme z vašich dotazů vybrali pro našeho filologa ne zcela obvyklé výrazy z oblasti dopravních prostředků. Co znamenají nečeská slova „volant“, „kastle“, „haubna“, „čouk“, „kvalt“ a „dýzna“ a jaký je jejich původ? Kde se vzaly „fiakr“, „drožka“ a „sentinel“ a proč se říká „glajza“ a „šalina“?

Výrazy z prvního okruhu pocházejí jednoznačně ze slangu, což je – jak jsme si již říkali – mluva určité skupiny lidí, spjatá s určitou činností a s určitým prostředím: v našem případě je to mluva automobilistů. Všichni víme, co je to „volant“, a málokdo by asi v běžné řeči použil „kolo na hřídeli, jímž se řídí dopravní prostředek“ – i to je charakteristický znak slangu, který uplatňuje jednoduché výrazy místo složitých, víceslovných opisů. Svým původem se však toto slovo od ostatních liší, neboť pochází z francouzštiny. Původní francouzské volant je vlastně participium od slovesa voler (z latinského volare, „létat“), tedy s významem „létající“; přeneseně to je pojmenování pro široké nabírání ženských šatů, které při pohybu „létá“ (na rozdíl

od upjatých částí oděvu), tj. „volán“, vnímaný dnes již jako české slovo. A zde je společný prvek s naším volantem: je to pohyblivé zařízení, zařízení, s nímž lze hýbat (na rozdíl od jiných, pevných součástí vozu).

Ostatní výrazy z tohoto okruhu se k nám dostaly z němčiny nebo přes němčinu. „Kastle“ je z německého Kastel, „bedna“, „karoserie“, což je zdobnělina z Kasten, „schránka“, „krabice“. „Haubna“, „kapota“, je z německého Haube, „poklop“. „Čouk“ se trochu vymyká: je to sice slovo anglické (choke), ale v němčině slangově zdomácnělé (Choke). Naproti tomu náš spisovný „sytic“ je doslovným překladem (kalkem) německého Sättiger (srovnej satt, „sytý“). (Je to mimochodem další důkaz potvrzující definici češtiny, jak ji formuloval básník Eugen Brikcius: „Čeština je němčina přeložená z němčiny do češtiny.“) „Kvalt“ znamená obecně česky „spěch“, v motorismu „rychlostní stupeň“; z německého Gewalt, „síla“, se k nám přenesl asi pod vlivem slovesa „kvapit“. A „dýzna“ je tryska, převzatá z německého Düse.

Ve druhém okruhu se přesouváme k dopravním prostředkům. „Fiakr“ k nám přijel z Francie, kde nájemné vozy získaly označení fiacre podle svého pařížského stanoviště u Hôtel St. Fiacre (tedy „U sv. Fiacra“). Slovo k nám přišlo asi z Vídně, v Praze jezdily fiakry již koncem 18. století. Stejně významu je „drožka“: ruské drogá je rozvoza či žerd, množné číslo drogi je jednoduchý povoz sestávající ze dvou párů kol na osách, spojený žerděmi; zdobnělina zní dróžka, její jednotné číslo drožka přešlo přes ukrajinštinu a polštinu do češtiny (i němčiny: Droschke). A „sentinel“, resp. „Skoda Sentinel“, bylo původně označení parního nákladního automobilu, vyráběného v letech 1924-1935 podle licence anglické firmy The Sentinel Wagon Works Ltd. Výraz pak zobecněl pro vozy s parním pohonem vůbec – např. parní válec. Dnes se představa parního dopravního prostředku jeví jako absurdní, ale takový stroj měl ve své době oproti vozům se spalovacím motorem četné výhody: měl nižší spotřebu oleje a nižší provozní náklady, díky

nižším otáčkám se méně opotřebovávaly pohyblivé části a navíc uměl efektivněji brzdit takzvanou reverzací – vpuštěním páry do stroje proti směru otáček. My starší si však pamatujeme ještě jiný „sentinel“: hovorově se tak označovalo dnes již neexistující Státní nakladatelství technické literatury, jehož pojmenování vzniklo podle písmen zkratky SNTL.

Poslední dvě slova označují tramvaj, resp. „kolejové“ vozidlo: „glajza“, jedno z označení pro tramvaj, ale častěji pro vlak, je z německého Gleis, „kolej“, „šalina“ je všeobecně známý výraz brněnského hanteců (hantýrky), což byl původně německý (vlastně vídeňský) dialekt: vznikl patrně z Elektrische Linie, „elektrická linka“, zkrácením na sche-line.

Tak šťastnou cestu – a jedte opatrně! Pokud Vás cestou napadne další zajímavý jazykolam, ptejte se na kuryr@pha.top09.cz

PhDr. Daniel Korte
poslanec za TOP 09,
člen RO TOP 09 Praha 1

Na Segwayi do Klementina NE!

Asi jako většinu obyvatel centrální části Prahy mě trápí a znepokojuje velmi vysoký počet návštěvníků Prahy 1, kteří si myslí, že pokud jedou na motorové dvojkolce (Segwayi či podobné) nemusí se chovat ohleduplně k ostatním, kteří jdou pěšky a obdivují při svých zastaveních krásy Prahy. Říká se, že chce-li člověk něco změnit, má začít u sebe doma. Z toho důvodu a i z důvodu

hromadících se stížností návštěvníků, uživatelů a pracovníků Národní knihovny ČR jsem podepsal zákaz vjíždění a jízdy na motorových dvojkolkách v areálu Klementina, a to s platností od 15. 8. 2014. Chce-li někdo Klementinum a jeho nádvoří navštívit, ať v pokoře sestoupí ze své motorové dvojkolky, jde pěšky a dvojkolku ať vede vedle sebe či táhne za sebou a při obdivování

krásy barokního skvostu Klementina neohrožuje sebe i ostatní. Snad takováto kapka přispěje k tomu, aby si všichni uvědomili, že jsou na světě i ostatní lidé a je třeba je respektovat.

Ing. Tomáš Böhm
Generální ředitel Národní knihovny ČR,
člen RO TOP 09 Praha 1

KŘÍŽOVKA, SUDOKU

K prvnímu použití dlažby v pražských ulicích došlo...

EMCO	ZŘÍČENINA U CHRUDIMI	BUDOVY	2. DÍL TAJENKY	ODBOŘNÍK NA SLOVO VZATÝ	ZN. TELLURU	TLUMOK	INIC. SPISOVAT. KRÁSNOHORSKÉ	MENŠÍ PODNOS	BALÍK Z KLESTÍ	CVIČITEL	BRVA	DOMÁCKY EDUARD	BOBIZAČNÍ SLABIKA	ZN. ARSENU	ZEMĚDĚLSKÁ USEDLOST	PLAT	ČESKÝ AUTOBAZAR	SPZ NOVÝ JIČÍN	KARETNÍ BARVA	POUZE (NÁŘEČ.)	PROVAZ SE SMYČKOU
START LETADLA						PRÁVO ODPORU			ASI							PARTNER V MANŽELSTVÍ					
ANGL. DŮM						TRNOVNÍK ŘÍMSKY 150			VESELÍ							1. DÍL TAJENKY LIBERECKÉ VÝSTAVNÍ TRHY (ZKR.)					
DOMÁCÍ VÝROBCE POTRAVIN					CESTOVNÍ KANCELÁŘ LATINSKÁ SPOJKA A		ZN. CERU KOČKOVITÁ ŠELMA		TRUMFY				SUPĚNÍ	AMERICKÝ HEREC (ALAN) OHON				HÁJ BEZOHLEDNÝ ČLOVĚK			
ANGL. POZDRAV				NÁZEV HLÁSKY EINSTEINOVY INICIÁLY		LEPIDLO SPLAV			ZN. SODÍKU PÁR			STĚŽÍ CHININOVÝ NÁPOJ					JAPONSKÝ SPORT MYSLIVECKÉ STANOVISŤE				
	MILO	ŠACHOVÝ KONEC ANEBO (ZAST.)				HLES PLATIDLO JAPONSKA		NÁZEV PÍSMENE D ÚDER ROHY			DVANÁCT KUSŮ					PŘEDLOŽKA VRCH				LINOLEUM	OLEJÁŘSKÁ FIRMA
ČESKÁ ŘEKA					ÚKAZ KMIT			SKOT OVOČNÁ ZAHRADA			PROTIKLAD ZAČÁTEK					KLISNA HROMADIT					
JAPONSKÉ PŠÍ PLEMENO (AKITA)				HRANICE POLÍ DRUH GIBBONA			FIREMNÍ ZKRATKA OKRAJ		NÁSILNÉ ODVLEČENÍ ŽABÍ ZVUK						KOSÍ MLÁDĚ DĚLAT				EVROPAN		
HLAVNÍ MĚSTO NĚMECKA						LESKLÝ NÁTĚR ANGL. MOŘE			BÝT S NĚKÝM VYROVNÁN TĚLNÍ TEKUTINA					OBCHODNÍK MATKA (EXPRES.)					TU MÁŠ PTAČÍ PERA		
OBJEM						USEDNUTÍ ŠPATNOSTI		HLAS HNÍZDICÍ SLEPICE ZEMINA					MOTOROVÉ KOLO PIVNÍ MOZOL					ŽAL AUTOR KYTICE			
	KARMA	INIC. HERCE RODENA STAŘENA			PŮDA PRACOVNÍK NA POLI			FEUDÁLNÍ SÍDLO ŘEV				JINOCH DESETINA LITRU						NĚM. ON VYSVĚDČENÍ (HOVOROVÉ)		NÁKLADNÍ AUTOMOBIL	AUTODROŽKA
TO I ONO (ZŘÍDKA)				DOMÁCKY OLGA CITOSLOVCE DOVTÍPENÍ			CVIK NA KOLENOU ZÁKLADNÍ ČÍSLOVKA				PŘEMÝŠLET BÝVALÝ ČESKÝ HEREC (JIRÍ)							VYDÁVAT HOLUBIČČÍ HLAS BAKTERIE			
AFRICKÁ POUŠŤ						PŘEDTÍM SNÍŽENÝ TÓN				SLEPOVAT SPZ JESENÍK								NEVĚSTIN MAJETEK ŘÍMSKÁ 6			
VETCHÁ						PATŘÍČÍ EVĚ			ČÁST ZAŽÍVACÍ TRUBICE											ŘÍMSKY 9	
RUSKÝ SOUHLAS			AČKOLIV			KRÁTKÉ KABÁTY			ŽENSKÉ JMÉNO (2. 4.)											LENOCHOD TRÍPRSTÝ	

	9	8			7	3		4
7				8				5
5				6				2
	1				3			
			8					2
6				2				3
4				9				8
9		2	4			1	5	

5				3	2	8		
9					8	5	2	
		2						4
					5			6
		1	2		4	9		
4			1					
1						4		
	5	3	8					1
		4	6	5				7

Role občana – seniora ve společnosti

Všechny společnosti jsou nějakým způsobem rozvrstveny. Jedním z takových činitelů je nesporně věk.

V sociálním kontextu nabývá věk, původně neutrální biologický znak, sociální význam, který určuje, jakým způsobem jsou jedinci vnímáni a jaké se od nich očekává chování. Je tedy důležitým faktorem, určujícím role ve společnosti, ovšem není jediným činitelem, dalšími mohou být pohlaví, dosažení určité odbornosti, stupně ve své profesi, rodinná a ekonomická situace a další. Pozice starého člověka, který usiluje o zdravé a pozitivní stáří závisí na tom, jak vidí sám sebe a jak jej vnímá okolí. Kdo si vytvořil o stáří negativní představu, bude si všimnat zejména negativních stránek stáří.

Zásadní pro pohled na stáří v minulosti je fakt, že dříve byla šance na dožití se vyššího věku menší než dnes. Dožít se stáří, být starým bylo vytouženým cílem a snem každého člověka, protože prav-

děpodobnost tohoto byla velmi malá.

Pozice starých lidí ve společnosti není příliš lichotivá. Slova starý a stáří se ve vědomí lidí pojí spíše s negativní charakteristikou. Skupina starých lidí představuje jistou menšinu, která je společností chápána jako neužitečná a neproduktivní. Je definována ekonomickou závislostí na společnosti a omezenou možností do dění této společnosti nějak zasahovat. Staří lidé jsou díky této orientaci, stejně jako děti a mládež, závislí na střední, tj. produktivní generaci.

Vyřazování starších spoluobčanů z pracovních sil tak podle mnohých autorů přispívá k tomu, že na staré lidi je pohlíženo jako na slabé, neužitečné a závislé, s tendencí vyloučit je ze společenského dění a v podstatě od nich nic neočekávat. Přitom většina starých lidí se ve

Přátelství kvete v každém věku.

věku odpovídajícímu vstupu do důchodu nachází v tělesném a duševním stavu, při kterém by mohli ještě dále pracovat. Zároveň je tato pracovní aktivita pro starší lidi důležitá. Aby mohlo být stárnutí úspěšné, mělo by být spíše rozvojem nových kapacit a hledáním nových šancí, než přizpůsobováním se věkovým ztrátám. Pro zaměstnávání seniorů je však třeba uzpůsobit podmínky, jako je pracovní prostředí, doba, pracovní tempo a to vše s sebou nese další nároky a zdánlivou přítěž. O seniorech a jejich zvyšujících se počtech se v součas-

ných společnostech hovoří jako o sociálním problému. Skutečnost, že je stáří reflektováno jako sociální problém, přispívá k tomu, že i běžné vědomí má sklon chápat ho stejným způsobem. Řešení může být zčásti viděno v tom, že společnost pomůže našim spoluobčanům seniorského věku v hledání nových aktivit a vytvoření prostoru a nabídek možností. Zároveň jedním z vysoce důležitých kritérií úrovně společnosti je, jak se daná společnost nebo jednotlivé státy starají o své staré, nemocné a duševně choré jedince. Bohužel se ve společnosti

setkáváme spíše s negativním náhledem na staré lidi a stáří. Tento náhled je možno popsat charakteristikami, jako být bez energie, nedoufat, chátrat, ztrácet blízké lidi a další negativa. Objevuje se i tendence odkládat starší spoluobčany do ústraní, aby s nimi pak nepřišli do styku a cítili se mladě. Naše současná společnost obraz stáří vytlačuje ze svého vědomí, a to nikoliv pouze individuálně, ale také díky médiím, která se příliš pozitivním zobrazováním stáří nezabývají. Často vidíme jednostranné a deformované obrazy, které jsou spíše škodlivé. Na jedné straně chceme staré lidi ctít a milovat, což je v souladu s našimi velkými ideály. Na druhé straně staré lidi zatracujeme a nechceme s nimi mít „nic společného“, dráždí nás svou pomalostí, svým zevnějškem. Tento rozporný postoj může být způsoben našimi obavami a strachem neboť staří lidé nám připomínají i naši budoucí perspektivu, jsou nám stále přítomným a viditelným znamením, toho, že i my jednou budeme méně aktivní a schopní. Chování vůči starým lidem může nabýt až nepřátelství a agresivity, takovýto postoj nazýváme ageismem.

Stáří je pak chápáno jako období, během něhož člověk může jen chátrat, v nejlepším si ponechat jen některé schopnosti

a dovednosti, které získal dříve. Je chápáno jako období celkového úpadku a zhoršené kvality života. Zkušenosti a kompetence starého člověka ztrácejí svůj význam, pro společnost je takovýto člověk zbytečný, neužitečný a nepřínosný. Z ageismu vyplývá tendence izolovat staré lidi, aby nepřekáželi a nezdržovali. Společnost tak úplně znevažuje a znehodnocuje staré lidi a ani od nich nic pozitivního neočekává.

Smutné na tomto přístupu je, že pokud je člověk přesvědčen o takovémto nevýznamu, zbytečnosti a nepřínosnosti starých lidí, jen těžko získá pozitivní zkušenost, neboť je jí uzavřen a navíc se běžně stává, že se dočkáme toho, co od druhých očekáváme. Málokterí staří lidé chtějí prožít toto poslední vývojové období v nečinnosti a tím být společností vnímáni jako nepřínosní. Společnost by proto měla vytvořit podmínky a možnosti pro realizaci a rozvoj lidí ve stáří. Ovšem hlavní část závisí na samotných jedincích – občanech mezi námi, zda těchto možností využijí a budou mít zájem se dále rozvíjet a realizovat, někdy i přes očekávání společnosti.

Mgr. Karel Ulm, MPA

člen Soc. komise Prahy 1 za TOP 09

Poznejte místo a vyhraďte cenu!

Také v tomto čísle jsme pro vás připravili oblíbenou poznávací soutěž. Napište nám, v jaké ulici se nachází vyfotografovaná pamětní deska.

Pište na: kuryr@pha.top09.cz, a to nejpozději do 8. září 2014.

1 cena:

Vstupenky do divadla pro dvě osoby

2 cena:

Dva vstupy do Aguapalace Praha

3 cena:

Poukaz do knihkupectví

VÝHERCI Z MINULÉHO ČÍSLA:

1. cena: Alena Nováčková
2. cena: Tamara Tošnerová
3. cena: Josef Tyle

VÝHERCŮM BUDOU CENY ZASLÁNY NA JEJICH ADRESU. SOUTĚŽ JE URČENA VÝHRADNĚ PRO OBYVATELE PRAHY 1!

Procvičte své mozkové závity,

přemýšlejte – a hlavně se bavte!

1.

Z těchto tří písmen sestavte slovo tvořené šesti písmeny:

ABO

2.

Co je X?

$$\frac{3 - (4 \times 3)}{(4 \times 3) - 7} = X$$

3.

U každého slova změňte jedno písmeno; vznikne známé rčení:

NEMÁŠ, ZOSTANEŠ

Správné odpovědi naleznete na str. 3

The Tap Tap

KONCERT PROTI STRACHU

11. září Střelecký ostrov od 15 hodin

The Tap Tap & Xindl X
DJ Martin Mikuláš
cimbálová muzika Vergariovcí
módní přehlídka šohajů z moravského Podluží

VSTUP ZDARMA

Vyzkoušejte si adrenalinové aktivity sportovců s hendikepem a ochutnejte vynikající vepřové hody. Bezbarierový přístup na Střelák je zajištěn nově zbudovaným výtahem z mostu Legií.

13 LET OD ÚTOKU NA DVOJČATA

GENERÁLNÍ PARTNER

NADAČNÍ FOND AVAST

Záštitu převzali: ministr školství Marcel Chládek a starosta městské části Praha 1 Oldřich Lomecký

HLAVNÍ PARTNEŘI

PRAŽSKÁ PLYNÁRENSKÁ, a.s.

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

DĚKUJEME

TO PRAVÉ PRO PRAHU 1

TOP09

www.prazskajednicka.cz
www.facebook.com/top09.praha1